

## 26 A:10

**Det har inte ansetts förenligt med en skälig och rättvis avgiftsfördelning att påföra förhöjd anläggningsavgift för spillvattenanslutning som skett senare än renvattenanslutningen för en fastighet när anledningen härtill varit att kommunen inte utfört utbyggnaden samtidigt av va-nyttigheterna**

TL äger fastigheten Höganäs Våtamåssa 1:13. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och är ansluten till anläggningen avseende renvatten. Anläggningsavgift för renvatten betalades med 44 071 kr inkl. mervärdesskatt år 2002. Avgiften reducerades med 55 procent av full anläggningsavgift för fastigheten eftersom avgiftsskyldighet endast förelåg för renvatten. Den allmänna spillvattenanläggningen byggdes ut till fastigheten år 2004. Kommunen har debiterat TL anläggningsavgift för spillvatten med 59 997 inkl. mervärdesskatt i faktura med förfallodag den 15 juli 2005. Avgiften har reducerats med 65 procent av full anläggningsavgift.

§ 8 i kommunens va-taxa har följande lydelse.

Mom 1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för ett av de i § 4 mom 1 angivna ändamålen, erläggs anläggningsavgiften enligt § 5 mom 1 eller § 6 mom 1 med procentsats som i nedanstående tabell anges för varje särskilt fall.

| Ändamål för vilket avgiftsskyldighet föreligger | Procent av full anläggningsavgift |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------|
| V                                               | 35                                |
| S                                               | 35                                |
| D                                               | 30                                |

Föreligger inte avgiftsskyldighet för två av ändamålen, erläggs anläggningsavgift enligt § 5 mom 1 eller § 6 mom § med 45 % av full anläggningsavgift.

Mom 2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, där sådan skyldighet inte tidigare funnits, skall tilläggsavgift motsvarande procentuell anläggningsavgift enligt mom 1 erläggas.

Mom 3 Om avgiftsskyldighet ej förelegat i ett tidigare utbyggnadsskede och anslutning önskas för detta ändamål i ett senare utbyggnadsskede, skall anläggningsavgiften för två ändamål enligt § 5 mom 1 eller § 6 mom 1 uppgå till 80 % av full anläggningsavgift.

TL väckte talan vid Va-nämnden och yrkade att nämnden skulle fastställa att tilläggsavgiften för anslutning till spillvatten inte skall utgå med ett högre belopp än 15 000 kronor.

Kommunen bestred yrkandet och yrkade att nämnden skulle förplikta TL att till Höganäs kommun betala 54 390 kr inkl. mervärdesskatt jämte ränta.

TL har bestritt kommunens yrkande.

TL bestred kommunens yrkande och anförde: Den debiterade avgiften för spillvattenanslutning är orimligt hög. Han har för bara något år sedan betalat omkring 45 000 kr i anslutningsavgift för renvatten. Andra i området har endast behövt betala omkring några tusen kronor för sin spillvattenanslutning. En lantbrukare på grannfastigheten har fått betala 15 000 kr. Våtamåssa 1:13 är betydligt mindre än lantbruksfastigheten och avgiften borde därför vara lägre. På fastigheten bedrivs en bilverkstad. Det finns toalett och en tvättvask. Det finns ingen bostad på fastigheten. Det finns en godkänd avloppstank och en godkänd oljeavskiljare som avloppet är kopplat till.

Kommunen anförde: I syfte att förbättra miljön har kommunfullmäktige år 1999 beslutat att bygga ut va-nätet för fastigheter som inte har egen avloppsanläggning av godtagbar standard, vilka oftast ligger i nära anslutning till befintligt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Våtamåssa 1:13 ingår i kommunfullmäktiges beslut och har därför under början av år 2004 försetts med möjlighet till kommunal spillvattenanslutning. På fastigheten finns en sluten tank där allt avloppsvatten omhändertas. Förbindelsepunkt för spillvatten är upprättad och meddelad fastighetsägaren den 19 april 2004. Fastigheten intogs i verksamhetsområdet för avlopp den 12 maj 2005. – Den anläggningsavgift som erlades år 2002 reducerades i enlighet med den då gällande va-taxan med 55 procent eftersom avgiftsskyldighet då förelåg endast för renvatten. Den anläggningsavgift som till en början fakturerades för spillvatten är inte riktig med anledning av att fastigheten tidigare bedömdes som industrifastighet, vilket är felaktigt. Avgiften skall rätteligen uppgå till 54 390 kr i enlighet med gällande va-taxa. Detta belopp yrkas att TL skall betala. Den nu yrkade anläggningsavgiften har reducerats med 65 procent av full anläggningsavgift. Den sammanlagt debiterade anläggningsavgiften för renvatten och spillvatten uppgår således till 80 procent av full anläggningsavgift. Avgiften har beräknats i enlighet med § 8 mom 3 i va-taxan. Om anslutning sker till renvatten och spillvatten samtidigt, utgår enligt va-taxan anläggningsavgift med 70 procent av full anläggningsavgift. Vid det tillfälle då fastigheten anslöts till renvatten var spillvattenanläggningen ännu inte utbyggd till fastigheten. – Va-taxan har ändrats efter det att TL hade betalat avgiften för renvattenanslutningen. Vid taxeändringen infördes § 8 mom 3.

### **Va-nämnden yttrade:**

Frågan i målet gäller hur stor anläggningsavgift (tilläggsavgift) som skall utgå för anslutning till det allmänna va-nätet avseende spillvatten när det inte varit möjligt att ansluta fastigheten till spillvatten samtidigt som anslutning skedde till renvatten, på grund av att spillvattennätet då inte var utbyggt till fastigheten.

Enligt 27 § lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) skall va-avgift utgå enligt taxa som huvudmannen utformar i överensstämmelse med de grunder som anges i 24 – 26 §§ samma lag. I 26 § föreskrivs att avgiftsskyldigheten skall fördelas mellan abonnentfastigheterna efter skälig och rättvis grund. Rättspraxis har klargjort att detta innebär att fördelningen i princip skall ske efter den huvudsakliga nytta varje fastighet har av va-anläggningen och med bortseende från huvudmannens kostnader för att

förse fastigheten med vatten och avlopp. I normalfallet leder detta till att fastigheter med lika förutsättningar också får ungefär lika stora avgifter.

Va-nämnden har tidigare haft att ta ställning till anläggningsavgifts storlek då anslutning har skett avseende renvatten och spillvatten vid olika tillfällen. I avgörandet BVa 18/04 i mål Va 48/03 hade en fastighet anslutits till renvatten år 1993 och anläggningsavgiften för detta hade reducerats med 55 procent eftersom avgiftsskyldighet endast förelåg för renvatten. År 2003 hade det allmänna spillvattennätet byggts ut till fastigheten och anslutning skett till detta. Anläggningsavgiften för spillvattenanslutningen reducerades med 55 procent och den sammanlagda anläggningsavgiften för de båda ändamålen uppgick således till 90 (45 + 45) procent av full anläggningsavgift. Vid anslutning till de båda nyttigheterna samtidigt skulle enligt då gällande taxa den sammanlagda anläggningsavgiften uppgått till 70 procent av full anläggningsavgift. Va-nämnden fann att den totala kostnaden för anslutning inte kan tillåtas att bli högre av den anledningen att anslutning inte sker till alla ändamål samtidigt, om fördröjningen beror på att kommunen av någon anledning valt att inte utföra utbyggnaden av va-nätet i ett sammanhang. Nämnden uttalade bl.a. följande.

”I nu aktuellt fall har fastigheten uppenbarligen inte tidigare kunnat anslutas till kommunalt spillvatten eftersom detta inte byggdes ut samtidigt med renvattennätet. Anledningen härtill har inte närmare belysts i målet. Förhållandet får emellertid inte leda till att fastighetsägare som utnyttjar sin rätt att få tillgång till kommunalt renvatten senare skall drabbas av högre anslutningsavgifter för att kommunen väljer att inte utföra va-utbyggnaden i ett sammanhang.”

I förevarande fall är förhållandena nära identiska med förhållandena i 2004 års nämndavgörande. TL har tidigare betalat 45 procent av full anläggningsavgift vid anslutning till renvatten. Kommunen har debiterat TL 35 procent av full anläggningsavgift för anslutning till spillvatten. Vid anslutning till renvatten och spillvatten samtidigt utgår enligt kommunens va-taxa 70 procent av full anläggningsavgift. På samma sätt som i det tidigare avgörandet kan det inte anses vara en skälig och rättvis fördelning av kostnaderna för va-anläggningen att de abonnenter som inte har möjlighet att ansluta till de båda nyttigheterna spillvatten och renvatten samtidigt, med anledning av hur kommunen valt att utföra va-anläggningen, skall få en högre sammanlagd anläggningsavgift (80 procent) jämfört med de abonnenter som har möjlighet att ansluta till båda dessa nyttigheter samtidigt (70 procent).

Anläggningsavgiften (tilläggsavgiften) för anslutningen till spillvattennätet för Våtamåssa 1:13 skall därför utgå med 25 procent av full anläggningsavgift enligt tillämplig taxa. Full anläggningsavgift för fastigheten uppgår till 155 400 kr inkl. mervärdesskatt. Tilläggsavgift för anslutning till spillvatten skall således utgå med 38 850 inkl. mervärdesskatt.

Va-nämnden förpliktade TL att till kommunen utge 38 850 kr inkl. mervärdesskatt jämte yrkad ränta.

*Beslut: 2006-03-07, BVa 10*

*Mål nr: Va 151/05*

Kommunen överklagade till Miljööverdomstolen med samma avgiftskrav som i Va-nämnden. TL bestred överklagandet.

Kommunen anförde: I Va-nämndens beslut hänvisas bl.a. till ett tidigare avgjort mål (BVa 18/04) där anläggningsavgiften nedsatts oaktat att ledningsnäten inte byggts ut i ett sammanhang. Efter detta beslut justerades va-taxan så att vid olika utbyggnadsskeden skall avgiften för två nyttigheter uppgå till 80 procent av full anläggningsavgift. Historiskt har ofta de hygieniska kraven medfört att kommunerna försörjt sina kommunmedlemmar med dricksvatten i icke urbaniserade områden, medan de under det senaste decenniet i synnerhet miljökraven medfört utbyggnad av spillvattennäten. Vid utbyggnad av dricksvattennäten fanns heller inte några större miljömässiga krav på att omhänderta spillvatten från i synnerhet fastigheter belägna på landsbygden. Samhällsutvecklingen har numera fokuserat på de miljömässiga kraven och de utbyggnader som erfordras för att tillgodose dessa har onekligen medfört merkostnader. Kommunen anser sig därför genom sin taxa kunna ta ut denna merkostnad av abonnenterna. Tillgång till kommunalt spillvatten för i synnerhet spridd bebyggelse har knappast funnits i tidigare sammanhang medan ny teknik med bland annat LTA-anläggningar numera har gjort detta möjligt.

TL anförde att han inte skulle ha högre avgifter än grannarna.

#### **Miljööverdomstolen yttrade:**

Miljööverdomstolen gör samma bedömning som Va-nämnden och finner inte skäl att ändra beslutet. Domstolen avslog överklagandet.

*Dom 2006-10-05*

*Mål nr: M 2743-06*